

Брюксел, 17.3.2016 г.
COM(2016) 151 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно устойчивата употреба на биоцидите съгласно член 18 от Регламент (ЕС)
№ 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на
пазара и употребата на биоциди**

(текст от значение за ЕИП)

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	3
1.1.	Директива за биоцидите	3
1.2.	Устойчива употреба	4
1.3.	Цел на доклада	4
2.	КАК РЕГЛАМЕНТЪТ ЗА БИОЦИДИТЕ ДОПРИНАСЯ ЗА УСТОЙЧИВАТА УПОТРЕБА НА БИОЦИДИ	6
2.1.	Насърчаване на най-добри практики за намаляване на употребата на биоциди	6
2.1.1.	Въвеждане на най-добри практики чрез разрешенията за продукти и чрез одобрението на вещество	6
2.2.	Ефективни подходи за наблюдение на употребата на биоциди	7
2.3.	Принципи за интегрирано управление на вредителите (ИУВ) и употребата на биоциди — най-добри практики	8
2.3.1.	Кодекси за най-добри практики	8
2.3.2.	НАССР	8
2.3.3.	Стандарти и сертифициране	9
2.4.	Рискове в специфични места като училища, работни места, детски градини и т.н.	9
2.4.1.	Актуално състояние	9
2.4.2.	Разпространение на информация	10
2.5.	Ролята на повишаването на ефективността на оборудването, използвано за прилагане на биоциди	10
3.	ИНСТРУМЕНТИ ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВАТА УПОТРЕБА	12
3.1.	Изключване, замяна и сравнителна оценка	12
3.2.	Схеми за етикетиране	12
3.2.1.	Регламент за екомаркировката на ЕС	12
3.2.2.	Инициативи на сектора	13
3.3.	Най-добри налични техники съгласно Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността	13
4.	ЗАКЛЮЧЕНИЯ	14

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Директива за биоцидите

С Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година¹ (наричан по-долу „Регламентът за биоцидите“) се урежда предоставянето на пазара и употребата на биоциди. Регламентът за биоцидите отмени Директива 98/8/ЕО² (наричана по-долу „Директивата за биоцидите“) и влезе в сила на 1 септември 2013 г.

Биоцидите, като например дезинфектанти, консерванти за дърво, инсектициди, репеленти срещу насекоми или родентициди, са група продукти, предназначени за унищожаване или контрол на вредни или нежелани организми (като вируси, бактерии, гъби, насекоми и гръбначни животни), които имат вредно въздействие върху околната среда, върху животните, върху хората, техните дейности или продуктите, които използват или произвеждат. Биоцидите се използват по много различни начини както в промишлеността и за професионални цели, така и от масовия потребител.

Целта на Регламента за биоцидите е да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се осигури високо равнище на защита на здравето на хората и животните и на околната среда.

Схемата за разрешаване на биоциди се основава на двустепенен подход.

Първо, активното вещество, на което се дължи биоцидното действие, трябва да бъде одобрено на равнището на ЕС след оценка на опасните му свойства и възможните рискове.

За активни вещества, които вече са били пуснати на пазара при влизането в сила на Директивата за биоцидите, обаче се използва обратен подход. С директивата се установява преходен период за оценката на тези активни вещества, като през този период биоцидите, съдържащи такива активни вещества, все още могат да бъдат пускани на пазара в съответствие с националните практики в държавите членки.

Второ, всеки биоцид трябва да бъде разрешен на равнището на ЕС или на национално равнище.

Важно е да се подчертае, че въпреки присъщите за употребата им рискове биоцидите имат важна роля в ежедневието на гражданите на ЕС. Например инсектицидите и дезинфектантите са от съществено значение за общественото здраве, за да се помогне за контрола на трансмисивните болести (като малария, треска денга, вирус чикунгуния, вирус Зика), хранителните заболявания (като салмонела, листериоза) или вътреболничните инфекции (като метицилин-резистентен *Staphylococcus aureus* (MRS)). Биоцидите се

¹ [РЕГЛАМЕНТ \(ЕС\) № 528/2012 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди](#) — ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1—123.

² [Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно пускането на пазара на биоциди](#) — ОВ L 123, 24.4.1998 г., стр. 1—63.

използват широко и в такива материали като пластмаса, бои, текстил, дърво и т.н. за защита срещу разлагане от микроби, гъби или насекоми.

За задоволяване на общественото търсене се изискват сериозни инвестиции от страна на предприятията, които пускат биоциди на пазара, по-специално за да предоставят необходимата информация с цел да докаже, че техните продукти са безопасни и ефективни.

Както е посочено по-горе, биоцидите се използват в много и най-различни сектори³. Това поражда множество предизвикателства по-специално по отношение на комуникацията с крайните потребители и заинтересованите страни и повишаването на тяхната осведоменост.

1.2. Устойчива употреба

Устойчивата употреба на биоцидите може да се определи като целта за намаляване на рисковете и въздействието от употребата на биоциди върху здравето на хората и животните и върху околната среда, както и насърчаване на използването на интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи и техники, като например нехимични алтернативи на биоцидите.

Следва обаче да се отбележи, че биоцидите са също така важни инструменти за защита на здравето на хората и животните и на околната среда и че е възможно нехимичните алтернативи невинаги да са ефективни, практични или дори налични. Поради това стратегиите за устойчива употреба също така гарантират наличието на достатъчно биоциди за постигането на тези цели.

1.3. Цел на доклада

В член 18 от Регламента за биоцидите се посочва, че въз основа на натрупания опит при прилагането на Регламента Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент доклад относно начина, по който Регламентът за биоцидите допринася за устойчивата употреба на биоцидите. Този доклад също така отразява необходимостта от въвеждане на допълнителни мерки, по-специално за професионалните потребители, за намаляване на рисковете, на които биоцидите излагат здравето на хората, здравето на животните, както и околната среда.

В същия член се определят и елементите, които трябва да бъдат разгледани, и които се отнасят до:

- насърчаването на най-добри практики като начин за свеждане до минимум на употребата на биоциди;
- най-ефективните подходи за наблюдение на употребата на биоциди;
- разработването и прилагането на принципи за интегрирано управление на вредителите с оглед употребата на биоциди;

³ Регламентът за биоцидите обхваща 4 основни групи продукти, разделени в 22 типа продукти — от дезинфектанти за хигиена на човека до балсамиращи и препариращи течности, включително консерванти за съдове, инсектициди, родентициди и продукти против замърсяване.

- рисковете, свързани с употребата на биоциди в специфични места като училища, работни места, детски градини и т.н., и дали са необходими допълнителни мерки по отношение на тези рискове;
- ролята на повишаването на ефективността на оборудването, използвано за прилагане на биоциди.

Следователно целта на настоящия доклад е да бъдат разгледани елементите, посочени в член 18 от Регламента за биоцидите (раздел 2), и да бъдат анализирани допълнителни такива (раздел 3).

Докладът се основава на предварително проучване⁴, което включва обширно проучване сред представители на компетентните органи на държавите членки, производителите и неправителствените организации — НПО (наричано по-долу „проучването“).

⁴ [Analysis of measures geared to the sustainable use of biocidal products](#) (“Анализ на мерките за устойчивата употреба на биоциди”), осъществено от Milieu Ltd през 2015 г.

2. КАК РЕГЛАМЕНТЪТ ЗА БИОЦИДИТЕ ДОПРИНАСЯ ЗА УСТОЙЧИВАТА УПОТРЕБА НА БИОЦИДИ

В настоящия раздел се прави общ преглед на констатациите от проучването и се посочва как Регламентът за биоцидите допринася или може да допринесе за устойчивата употреба на биоциди.

2.1. Насърчаване на най-добри практики за намаляване на употребата на биоциди

Най-добра практика е подход или метод, който служи за пример, често пъти представен като насоки, целящи да намалят рисковете и да насърчат техническото разбиране при прилагането на даден продукт или техника. От гледна точка на изпълнението и приложимостта (за предпочитане в целия ЕС) участието на заинтересованите страни е от съществено значение при разработването на насоки за най-добри практики. Насоките за най-добри практики са съсредоточени върху етапа на употреба на биоцидите и представляват инструмент, който да бъде използван след процеса по предоставяне на разрешение с цел насърчаване на устойчивата употреба на тези продукти.

Едно от предизвикателствата с оглед гарантиране на хармонизиран подход към устойчивата употреба на биоциди в целия ЕС е да се осигури разпространението на най-добри практики и да се спазват принципите на устойчива употреба на биоциди.

2.1.1. Въвеждане на най-добри практики чрез разрешенията за продукти и чрез одобрението на вещество

В разрешенията за продукти се посочват условията, които се отнасят за пускането на пазара и употребата на продуктите, за които са предоставени. В разрешенията по-специално се съдържат указания за безопасната употреба и обезвреждането на биоцидите.

Един от начините за насърчаване на разпространението на налични документи с насоки или на кодекси с най-добри практики е те да бъдат посочени в разрешението за продукта, така че указанията за употребата му изрично да се позовават на тях. Например в Германия разрешенията за антикоагулантни родентициди включват правно обвързващо позоваване на кодекс за най-добра практика за прилагането на тези продукти от специализирани и лицензирани професионалисти, основан на съществуващи насоки в сектора и на правни разпоредби на ЕС⁵. При този вариант обаче се очаква крайният потребител да прочете и точно да спазва дадените препоръки.

Ако съществува схема за сертифициране или обучение, в разрешението може да се направи позоваване на тази схема. Този подход е възприет например в Обединеното кралство във връзка с разрешението за

⁵ http://www.baua.de/de/Chemikaliengesetz-Biozidverfahren/Biozide/pdf/Allgemeine-Kriterien-Version1-3-englisch.pdf?_blob=publicationFile&v=2

родентициди, в което се изисква съответствие с предложена промишлена схема за управление като условие за предоставяне на разрешение за антикоагулантни родентициди⁶.

По отношение на продуктите против замърсяване при всички одобрени досега активни вещества се съдържа разпоредба, която задължава лицата, които пускат на пазара продукти против замърсяване за непрофесионални потребители, да ги доставят заедно с подходящи ръкавици.

Това е пример за задължения, наложени на местата за продажба, с цел да се гарантира, че до крайните потребители достига не само информацията, но и лични предпазни средства. Този пример показва как могат да бъдат наложени изисквания по отношение на веригата на доставки, и по-специално на равнището на търговията на дребно, с цел да се разпространяват най-добри практики и да се насърчава устойчивата употреба на биоцидите.

Изпълнението на такива задължения е възможно, тъй като Регламентът за биоцидите обхваща предоставянето на биоциди (т.е. от мястото на първата доставка до мястото на употреба), и тъй като активните вещества се одобряват чрез прилагането на регламенти, мерки от общ характер, които позволяват приемането на разпоредби, насочени към веригата на доставки.

Чрез одобряването на веществото може например да се прилагат забрани за продажба без лекарско предписание или по интернет по отношение на биоциди, съдържащи активни вещества, които отговарят на критериите за изключване, но са одобрени и разрешени въз основа на дерогацията, предвидена в член 5, параграф 2 от Регламента за биоцидите. Освен това може да се обмисли ограничаване на разпространението и продажбата на такива биоциди само от подходящо квалифицирани професионалисти.

2.2. Ефективни подходи за наблюдение на употребата на биоциди

В проучването беше установено, че понастоящем от държавите членки се събира твърде малко информация относно употребата на биоциди.

На равнището на ЕС в момента няма специална система за наблюдение на данни за годишните продажби на биоциди. В бъдеще Регистърът за биоциди, поддържан от Европейската агенция по химикали⁷ може да предложи инструмент за събиране на такива данни.

Важно е обаче ясно да се определи какви ще бъдат изискваното съдържание и целта на събирането на такава информация и как тя би могла да подкрепи целите на Регламента за биоцидите, включително устойчивата употреба.

⁶ [Second Generation Anticoagulant Rodenticide \(SGAR\) Stewardship Regime](#)

⁷ <http://echa.europa.eu/bg/support/dossier-submission-tools/r4bp>

2.3. Принципи за интегрирано управление на вредителите (ИУВ) и употребата на биоциди — най-добри практики

В проучването беше установено, че промишлени сдружения или държави членки вече са разработили широк набор от документи за най-добри практики, свързани с различни типове продукти.

2.3.1. Кодекси за най-добри практики

Секторът може да изготви насоки или кодекси за най-добри практики с цел да се насърчи устойчивата употреба на биоциди въз основа на принципите за ИУВ.

В това отношение заслужава да се отбележи изготвянето на „Насоки за най-добри практики при употребата на родентицидни примамки като биоциди в Европейския съюз“⁸, изготвени от европейския сектор на биоцидите. В тези насоки се описва какво да се прави преди, по време на и след прилагането на родентициди, предоставят се практически насоки, които да се следват в много разнообразните случаи на употреба на родентициди, описва се как да се осъществява наблюдение за наличие на нашествия на гризачи без постоянно залагане на родентицидни примамки и се разглеждат алтернативи на родентицидите. В документа с насоки също така се дават съвети къде може да се получи информация за антикоагулантната резистентност, както и за най-добрия начин за нейното управление.

2.3.2. HACCP

Прилагането на принципите за анализ на опасностите и контрол в критичните точки (системата HACCP) е задължително за стопанските субекти в областта на храните⁹. По същия начин и стопанските субекти в областта на фуражите, които изпълняват специфични операции, трябва да прилагат процедури, основани на принципите на системата HACCP¹⁰.

По-специално по отношение на дезинфектантите системата HACCP е превантивен подход (включващ наблюдението на потенциалните рискове), който при правилно прилагане осигурява добро управление на хигиената, което може да спомогне и за използването на дезинфектантите в съответствие с принципите на устойчива употреба.

Освен това системите HACCP, заедно със специфични кодекси и насоки, разработени в тези сектори, най-често се отнасят до дезинфекцията, контрола на вредителите и обучението на операторите.

⁸ <http://www.rnac.info/content/uploads/CEFIC-EBPF-RWG-Guideline-Best-Practice-for-Rodenticide-Use-FINAL-S-.pdf>

⁹ Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните — ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1—54.

¹⁰ Регламент (ЕО) № 183/2005 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на изискванията за хигиена на фуражите — ОВ L 35, 8.2.2005 г., стр. 1.

2.3.3. Стандарти и сертифициране

Разработването на стандарти, съчетано с процес на сертифициране, също може да се използва за гарантиране на правилната и устойчива употреба на биоцидите.

Приетият наскоро европейски стандарт (EN 16636)¹¹ дава добър пример какво може да бъде постигнато.

Съответствието със стандарт EN 16636 ще даде възможност на доставчиците на услуги за управление на вредителите да докажат, че притежават необходимата компетентност и ноу-хау за предоставяне на услуги за управление на вредителите, че разполагат със система за управление за осигуряване на съответно ниво на качество и че систематично свеждат до минимум рисковете за клиентите и обществеността, както и риска от потенциално отрицателно въздействие върху околната среда и хуманното отношение към животните.

Такива инициативи допринасят пряко за устойчивата употреба на биоциди.

2.4. Рискове в специфични места като училища, работни места, детски градини и т.н.

2.4.1. Актуално състояние

Въз основа на анализа на по-голямата част от активните вещества, одобрени досега съгласно Регламента за биоцидите (консерванти за дърво, инсектициди, репеленти и атрактанти, както и продукти против замърсяване), в проучването се стигна до заключението, че или няма докладвани специфични рискове, или мерките за намаляване на риска, посочени в специалните условия на разрешението за продукта, обхващат в достатъчна степен рисковете на етапа на употреба на тези биоциди.

За другите типове продукти, пуснати на пазара в съответствие с национални правила, не е докладван специфичен риск.

Също така следва да се отбележи, че в член 17, параграф 5 от Регламента за биоцидите от държавите членки се изисква да предприемат необходимите мерки, за да предоставят на обществеността подходяща информация за ползите и рисковете, свързани с биоцидите, както и за възможностите за свеждане до минимум на тяхната употреба. Проучването потвърждава значението на тази информация, особено за употребата в области, в които на продуктите може да бъдат изложени уязвими лица, като например деца.

По отношение риска за водите и подпочвените води проучването насърчава държавите членки да използват наличната информация от

¹¹ [European Standard for pest management services \(EN 16636\)](#) („Европейски стандарт за услуги, предоставяни от организации, които осъществяват управление, превенция, контрол и мерки срещу вредителите“) (EN 16636) — Европейски комитет по стандартизация (CEN)

други режими за мониторинг, например мониторинга на приоритетни вещества и специфични замърсители на водния басейн по Рамковата директива за водите, които могат да предоставят полезна информация относно специфичните рискове от биоцидите за водната среда. В този контекст е разработен механизъм със списък за наблюдение¹², който да осигури целенасочен мониторинг в целия ЕС на вещества, бъдещи евентуално опасение (включително новопоявяващи се замърсители), с цел да се подпомогне процесът на приоритизиране при бъдещи прегледи на списъка с приоритетни вещества.

Освен това създадената и приложена от Комисията „Информационна платформа за химичен мониторинг“ (IPChem)¹³ предлага единна точка за достъп до набори от данни от химичен мониторинг, управлявани от и предоставяни на органите на Европейската комисия, държавите членки, международни и национални организации и изследователи.

2.4.2. *Разпространение на информация*

Както беше посочено по-горе, обучението и споделянето на информация са от основно значение, за да се гарантира, че мерките за намаляване на рисковете се прилагат правилно с цел защита на специфични области.

Следователно, ако се изискват допълнителни мерки за гарантиране на правилното прилагане на мерките за намаляване на рисковете, те до голяма степен биха могли да се сведат до мерки за увеличаване на разпространението на информация до крайния потребител и за по-засилено образование и обучение.

Обучението и информацията също така следва да разглеждат начините как да се избягва ненужното прилагане на биоциди и как да се използват възможни нехимични алтернативи.

В това отношение няколко държави членки (например Белгия¹⁴ и Дания¹⁵) вече положиха забележими и дори творчески усилия да доведат до знанието на широката общественост принципите на устойчива употреба на биоциди.

2.5. **Ролята на повишаването на ефективността на оборудването, използвано за прилагане на биоциди**

Следва да се отбележи, че много биоциди — особено такива, предназначени за масовия потребител — се прилагат без използване на оборудване или използването на оборудване включва артикули като

¹² Член 8 от Директива 2013/39/ЕС за изменение на директиви 2000/60/ЕО и 2008/105/ЕО; Решение на Комисията (ЕС) 2015/459

¹³ <https://ipchem.jrc.ec.europa.eu/RDSIdiscovery/ipchem/index.html>

¹⁴ http://www.belgium.be/fr/publications/publ_ongewenste-gasten-in-huis-of-tuin.jsp

¹⁵ <http://www.hverdagsgifte.dk/>

ръкавици и други лични предпазни средства, които вече са регламентирани от Директива 89/686/ЕИО¹⁶.

Поради това, когато се използва специално оборудване, това става главно в сектори на промишлеността или услугите, където голяма част от оборудването вече е проектирано така, че да се сведе до минимум експозицията (автоматизирани системи за третиране на дърво) и да се избегне предозирането (напр. калибрирано дозиране на консерванти за съдове, калибрирани пръскачки за противообрастващи бои), и това оборудване се счита за подходящо за целта.

Освен това, ако са желателни специфични ограничения или изисквания, те могат да се осигурят за всеки конкретен случай чрез включване на специфични условия в одобрението за веществото или в разрешението за продукта.

И накрая, макар подходящото оборудване за дозиране да е важен фактор при прилагането на някои биоциди, има и други фактори, които също трябва да бъдат взети предвид, за да се сведе до минимум експозицията, като например изборът на подходящ продукт, определянето на метеорологичните условия, степента на разпространение на вредителите и т.н. Това отново показва значението на достъпни за потребителите подходящи указания за употреба, адаптирани за всеки тип продукти.

¹⁶ [Директива на Съвета 89/686/ЕИО от 21 декември 1989 г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на личните предпазни средства \(ЛПС\)](#), ОВ L 399, 30 декември 1989 г.

3. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВАТА УПОТРЕБА

Бяха разгледани други инструменти или действия, които биха могли да се използват за стимулиране на иновациите и разработването на нови продукти с по-добър профил.

3.1. Изключване, замяна и сравнителна оценка

С предвидените в Регламента за биоцидите критерии за изключване и замяна за активните вещества, както и сравнителна оценка за биоциди, съдържащи активни вещества — кандидати за замяна, се осигуряват много ефективни механизми за постепенно преустановяване на употребата на вещества, предизвикващи висока и много висока степен на опасение. Освен това се създават стимули за развитие на по-добри алтернативи.

Тези механизми все още не са достигнали пълния си потенциал, тъй като много активни вещества все още са в процес на оценка, а много биоциди все още предстои да получат разрешение. Очаква се обаче тези механизми да допринесат значително за устойчивата употреба на биоциди.

3.2. Схеми за етикетирание

В проучването се изследват средства за лесно и видимо идентифициране на биоциди, които биха имали по-малко въздействие върху здравето на хората и животните и върху околната среда, с цел да се помогне на крайните потребители да направят информиран избор, но също така за да се отдаде на такива продукти предимство спрямо техните конкуренти, като по този начин се създаде ясен стимул за сектора да разработва по-добри продукти.

В проучването се анализира по-специално дали съществуващите схеми за екомаркировка (като екомаркировката на ЕС, етикетите „Син ангел“ — Blue-Angel или „Северен лебед“ — Nordic-swan) могат да бъдат използвани за тази цел и дали промишлени сдружения или отделни предприятия са разработили (доброволни) схеми, които биха могли да послужат като източник за идеи.

3.2.1. Регламент за екомаркировката на ЕС

Целта на Регламент (ЕО) № 66/2010¹⁷ (наричан по-долу „Регламентът за екомаркировката“) е да предостави доброволна схема на ЕС за присъждане на знак за екомаркировка, с което да се помогне на потребителите да идентифицират продукти и услуги с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл — от добиването на суровината до производството, употребата и обезвреждането.

¹⁷ [Регламент \(ЕО\) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно екомаркировката на ЕС, ОВ L 27/1, 30.1.2010 г.](#)

Проучването обаче показва, че биоцидите не се възприемат като подходящи или допустими по схемата поради присъщите им свойства и поради самото им предназначение за контрол на нежелани организми.

Голямото разнообразие от биоциди и многобройните сектори, в които се употребяват, също бяха изтъкнати като затруднение, тъй като критериите за екомаркировка на ЕС са разработени въз основа на специфичен продукт.

И накрая, екомаркировката на ЕС насърчава наличните алтернативи на биоцидите, например несъдържащи биоциди материали, като алтернатива на конвенционалните импрегнирани материали.

3.2.2. *Инициативи на сектора*

Секторът или промишлени сдружения са предприели няколко инициативи за насърчаване на устойчиви практики или за подчертаване на екологосъобразните характеристики на своите продукти.

Макар и ограничени до предприети от отделни предприятия инициативи, които често са част от управлението на техния продукт или от пазарната им стратегия, тези инициативи показват, че предприятията могат да вземат мерки за намаляване на въздействието на биоцидите върху околната среда. Освен това тези инициативи осигуряват полезни сведения, които могат да се използват по-широко за стимулиране на иновациите и разработването на нови продукти с подобър профил по отношение на здравето на хората и животните и на околната среда и в по-общ план да допринесат за устойчивата употреба на биоциди. Директивата за емисиите от промишлеността (ДЕП)

3.3. **Най-добри налични техники съгласно Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността**¹⁸

На равнището на ЕС разработването на „референтни документи за най-добри налични техники“ (НДНТ)^{19,20} съгласно рамката на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността може да осигури възможности за определяне и насърчаване на най-добри практики за устойчива употреба на биоциди в контекста на промишленото производство.

Чрез тези референтни документи за най-добри налични техники се насърчава употребата на по-малко опасни вещества, а някои от тях се отнасят пряко или непряко до употребата на биоциди в определени промишлени сектори.

¹⁸ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработена), ОВ L 334, 17.12.2010 г.

¹⁹ Член 13, параграф 1 от [Директивата за емисиите от промишлеността \(ДЕП, 2010/75/ЕС\)](#)

²⁰ <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Както беше посочено във въведението, Регламентът за биоцидите е напълно действащ едва от 1 септември 2013 г. Това означава, че към момента е натрупан ограничен опит във връзка с настоящото законодателство.

Освен това одобрението на веществата, разрешението за продуктите, сравнителната оценка на биоцидите, съдържащи вещества — кандидати за замяна, с цел постепенно преустановяване на тяхната употреба, вече представляват важен принос за насърчаването на устойчивата употреба на биоциди.

Поради това завършването на текущата оценка на всички активни вещества, които вече са били на пазара при влизането в сила на Директивата за биоцидите, и разрешаването на биоциди, съдържащи такива активни вещества, е основен приоритет с оглед на насърчаването на устойчивата употреба на биоцидите.

Поради това държавите членки и промишлеността следва да насочат усилията и ресурсите си към одобряването на вещества и разрешаването на продукти.

Освен това държавите членки ще трябва да инвестират допълнителни ресурси за дейностите по правоприлагане, за да гарантират, че на пазарите им не се предлагат незаконно продукти и че биоцидите са правилно етикетирани.

Що се отнася до възможни допълнителни мерки за намаляване на рисковете, които биоцидите пораждаат за здравето на хората и животните и за околната среда, в проучването се заключава, че тези рискове вече се решават по подходящ начин чрез мерките, наложени посредством условията за одобрение на активни вещества или разрешаването за биоциди.

По отношение на професионалните потребители в проучването по-специално се заключава, че мерките за контрол, прилагани съгласно законодателството на ЕС относно здравето и безопасността на работниците, както и законодателството в областта на химикалите, заедно с мерките за намаляване на риска, определени на етапа на предоставяне на разрешение за биоциди, са достатъчни — ако се спазват — за справяне с риска от експозиция.

Освен това, поради изключително разнообразното естество на биоцидите и многообразието от приложения не е целесъобразно просто да се разшири обхватът на Рамковата директива относно устойчивото използване на пестицидите и по отношение на биоцидите. Вместо това основните цели на тази директива по отношение на биоцидите могат да бъдат постигнати чрез различни мерки и по-целенасочени действия. По същите причини не е целесъобразно и разширяването на обхвата на Директивата за машините до биоцидите.

Що се отнася до средствата и целенасочените действия, правилната, безопасна и устойчива употреба на биоциди изисква наличието и

ефективното разпространение на подходящи указания или информация, независимо дали употребата ще бъде за професионални цели или не.

По отношение на промишлената употреба, когато се разработват референтни документи за най-добри налични техники, в тях следва да се включват — където това е уместно — насоки за най-добри практики при употребата на биоциди.

По отношение на професионалната употреба разработването на документи с насоки, осигуряването на обучение и сертифициране на потребителите относно прилагането на най-добри практики вървят ръка за ръка.

По отношение на непрофесионалната употреба акцентът следва да се постави върху разпоредбите в разрешението за продукта и е етикетиранието му. Полезни могат да бъдат технически решения като интелигентни етикети или кодове за бързо реагиране, предоставящи връзка към уебсайта на притежателя на разрешението, така че потребителите да имат възможност да направят справка за свойствата на конкретен продукт и да използват указанията.

В заключение, Комисията ще се стреми да осъществи следните действия и приканва държавите членки да направят същото:

- съсредоточаване на вниманието и усилията във връзка с програмата за преразглеждане на съществуващи активни вещества, за да се гарантира приключването ѝ най-късно до края на 2024 г.;
- гарантиране, че след като дадено активно вещество е одобрено, разрешенията за продукта се предоставят, изменят или отменят в срок от 3 години;
- инвестиране на допълнителни ресурси за дейности по правоприлагане;
- използване на наличните законодателни инструменти, по-специално чрез внимателно проследяване на разработването на референтни документи за най-добри налични техники, които може да са от значение за биоциди, използвани в промишлени процеси;
- насърчаване на кампании за комуникация с крайните потребители и за повишаване на осведомеността им чрез уебсайтове, листовки или видеоматериали в търговски обекти, кодове за бързо реагиране относно биоцидите и др.;
- насърчаване на разработването и прилагането на стандарти (напр. в рамките на Европейския комитет по стандартизация), които могат да допринесат за устойчивата употреба на биоциди;
- приветстване на научноизследователски инициативи за устойчивата употреба на биоциди и за алтернативи на биоцидите.